

دانشگاه علوم پزشکی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهیدبهبشتی رشت

آشنایی با رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته

پرستاری سلامت جامعه

Community Health Nursing(MSc)

مقدمه:

یونسکو در «پیمان جدید دانشگاهی» تعریف دوباره ای را از روابط آموزش عالی با دولت، جامعه مدنی و اقتصاد ارائه کرده است. این پیمان بر ماهیت مردم سالارانه آموزش عالی تاکید دارد و به آموزش عالی، کاربردی نقادانه و آینده نگرانه می دهد. در همان حال، نهادهای آموزش عالی را به پاسخگویی در برابر جامعه ملزم می کند. این پیمان باید دانشگاه ها را به مراکز ممتاز آموزش و توسعه دانش تبدیل کند تا به نیاز فزاینده دانشجویان و نیازهای اقتصادی و فرهنگی خاص هر کشور و منطقه پاسخ دهند. مختصر آنکه این پیمان دانشگاه را در قلب ساز و کاری قرار می دهد که توسعه پایدار و عادلانه را مد نظر دارد.

تغییر آموزش پزشکی به آموزش جامعه نگر، که به عنوان سیاست و خط مشی اساسی فعالیات های آموزش پزشکی کشور برگزیده شده است، ۱۲ گام اساسی را توصیه کرده است:

۱- واحد آموزشی مناسب (عدم جدایی آموزش از نظام عرضه خدمات)

۲- برنامه های آموزشی مبتنی بر نیازهای کشور

۳- تاکید بر پیشگیری و ارتقای سلامت

۴- یادگیری فعال در تمام عمر

۵- یادگیری مبتنی بر مهارت

۶- به کارگیری مربیانی که برای تعلیم، آموزش دیده باشند

۷- ادغام علوم پایه با کارهای بالینی

۸- انتخاب و پذیرش دانشجویان بر اساس تفکر و نگرش آنها

۹- هماهنگی آموزش با خدمات

۱۰- تعادل در تربیت متخصصین

۱۱- آموزش چند پیشه ای بودن

۱۲- آموزش مستمر و بازآموزی مداوم

شناخت دقیق نیازهای واقعی جامعه و برنامه ریزی آموزشی برای تربیت آموزش گیرندگانی که قابلیت رفع این نیازها را داشته باشند، آموزش پزشکی جامعه نگر تلقی می شود.

یکی از سیاست های مهم و استوار وزارت بهداشت، سیاست «اولویت پیشگیری بر درمان» است. خصلت فعالیت های بهداشت، گستردگی و تنوع علمی و اجرایی برنامه های پیشگیری؛ و به صرفه بودن اقتصادی آن، لزوم توجه هر چه بیشتر به این سیاست را در کلیه سطوح ایجاب می کند. بازنگری در محتوای آموزش، بازآموزی مداوم فارغ التحصیلان، رواج فرهنگ پژوهشگری در دانشگاه ها، تقویت بینش و دانش جامعه نگر در ذهن استاد و دانشجو و فراهم بودن بستر و فضای مناسب آموزشی، پایه های توفیق این سیاست را تشکیل می دهند.

آموزش پرستاری نیز با جهت گیری به سمت پرستاری جامعه نگر، سعی در تربیت پرستارانی برای ارائه مراقبت- های سلامت محور دارد. رشته پرستاری سلامت جامعه در راستای سیاست های سلامت محور در کشور، با مرور اهداف و کارکردهای نظام سلامت، سیاست های کلی سلامت و بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی؛

به منظور تربیت نیروی انسانی کارآمد برای رویارویی با گذار اپیدمیولوژیک بیماری ها و پاسخگویی به نیازهای بهداشتی جامعه راه اندازی شده است. این رشته بر سلامت آحاد جامعه تمرکز دارد؛ به طوری که دانش آموختگان آن به واسطه تلفیق دانش پرستاری با سایر علوم مرتبط با سلامت قادر به شناسایی مشکل، حل مسئله و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد جهت پاسخگویی به نیازهای بهداشتی فرد، خانواده و جامعه خواهند بود.

کارآموزی در عرصه های سلامت جامعه، فرصتی است که دانشجو را با واقعیت ها و وضعیت موجود بهداشت و سلامت جامعه و نیازهای واقعی بهداشتی- درمانی مردم مواجه می سازد و ذهن او را به جستجو و بررسی علت و می دارد. طبیعت کارآموزی در بخش بهداشت، حتی اجازه ورود به محل زندگی و خانه های مردم را نیز به دانشجو می دهد که سبب می شود تا از نزدیک با مشکلات آنها آشنا شده و برای حل آنها راه بجوید.

مشارکت دانشجو در ارائه خدمات و مراقبت های اساسی بهداشتی و آشنایی او با نظام ارجاع و سطح بندی خدمات، به او کمک می کند تا نگاه تازه و تحول یافته ای نسبت به مددجویانش داشته باشد و درک کند که مددجوی او مجموعه بیمار و تخت نیست؛ انسانی است تمام؛ با همه وابستگی ها، دلبستگی ها و ارتباط تنگاتنگ با محیط. دانشجویی که مردم و محیط زندگی آنها را شناخته باشد، مراقبت کامل تری را به آنها در خانه، مدرسه، محل کار، مراکز بهداشتی و بیمارستان ارائه خواهد کرد.

رشته پرستاری سلامت جامعه در راستای سیاست های سلامت محور مبتنی بر اسناد بالادستی تنظیم و تدوین شده است. این رشته با مرور اهداف و کارکردهای نظام سلامت، سیاست های کلی سلامت و پوشش فراگیر خدمات سلامت و بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به منظور تربیت نیروی انسانی کارآمد برای رویارویی با گذار اپیدمیولوژیک بیماری ها و پاسخگویی به نیازهای بهداشتی جامعه تنظیم و تدوین شده است. این رشته بر سلامت آحاد جامعه تمرکز دارد به طوری که دانش آموختگان آن با تلفیق دانش پرستاری با سایر علوم مرتبط با سلامت قادر به شناسایی مشکل، حل مسأله و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه خواهند بود. در شرایط کنونی جامعه با تعداد زیادی از افراد مواجه است که یا به هیچ وجه مراقبت های بهداشتی را دریافت نمی کنند و یا حداقل مراقبت های بهداشتی را دریافت می کنند، زیرا توانایی پرداخت یا دسترسی به خدمات را ندارند. نگرانی های عمومی در مورد کیفیت هزینه دسترسی و تکه تکه شدن مراقبت های بهداشتی، نیازمند تغییر در الگوی ارائه مراقبت است و این امر ضرورت تغییر در استفاده از خدمات پرستاری را مورد تاکید قرار می دهد. از طرفی با طولانی شدن امید به زندگی، شیوع بیماری های مزمن، ظهور بیماری های نوپدید و سالمند شدن جمعیت، چهره بیماری ها در دنیا و ایران تغییر یافته است.

هزینه راه اندازی تخت های بستری در بیمارستان ها بالا است و باعث شده است که نظام های سلامت با مشکل مواجه شوند. از طرف دیگر مردم تمایل دارند که خدمات سلامت را در محل کار و زندگی خود دریافت کنند. از این رو، خدمات بهداشتی موجود قادر به پاسخگویی به خواسته های روز افزون مراقبت های بهداشتی نیست. شواهد نشان می دهد که افزایش توجه به سبک زندگی و رفتارهای سالم از مشکلات سلامتی جلوگیری می کند و خطرات و تهدیدهای سلامتی را کاهش می دهد. پرستار سلامت جامعه به همین منظور تربیت می شود. با توجه

به تغییرات نظام سلامت، لازم است برنامه درسی پرستاری سلامت جامعه نیز متناسب با این تغییرات به روز رسانی شود.

با توجه به رشد سریع اجتماعی و اقتصادی در کشور ایران که منجر به افزایش تعداد افراد سالمند، بیماری های واگیر و مزمن شده است، بروز الگوی جدید بیماری ها و بیماری های نوپدید از جمله کووید-۱۹، برنامه در هفتاد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ مورد بازنگری قرار گرفت. فرآیند بازنگری برنامه آموزشی فعلی، از طریق نظرسنجی از دانشجویان شاغل به تحصیل، دانش آموختگان این رشته، صاحب نظران رشته پرستاری به عنوان پنل متخصصین و اعضای هیات علمی پرستاری سلامت جامعه انجام شد.

عنوان رشته:

پرستاری سلامت جامعه (MSc) Community Health Nursing

مقطع تحصیلی:

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

تعریف رشته:

رشته پرستاری سلامت جامعه در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته شاخه ای از رشته پرستاری است که دانش آموختگان آن، با تلفیق علم پرستاری با سایر علوم مرتبط با سلامت و عملکرد مبتنی بر شواهد در عرصه های مختلف جامعه فعالیت دارند و خدمات خود را با تأکید بر پیشگیری اولیه به آحاد جامعه ارائه می کنند. رویکرد اصلی این رشته، محوریت سلامت جامعه است. تجربه پرستاران سلامت جامعه، مهارت های ارتباطی و رهبری را افزایش می دهد و امکان ایجاد خلاقیت در حل مشکلات بهداشت جامعه را فراهم می کند. پرستاری سلامت جامعه یک حرفه مستقل برای ارائه خدمات مراقبت پرستاری اخلاقی و قانونی در محیط های مختلف جامعه، مانند مدارس، منازل و مراکز جامع سلامت می باشد که در برخورد با نیازهای انسان، پرستاران باید نسبت به فرهنگ جامعه حساس بوده، در استفاده از سرمایه اجتماعی و منابع جامعه مهارت داشته باشند و قادر به کار تیمی با سایر اعضای تیم سلامت در جامعه باشند (سازمان جهانی بهداشت ۲۰۱۰). پرستار سلامت جامعه می تواند در سطوح مختلف پیشگیری در سطح جامعه فعالیت داشته باشد، که این امر منجر به ارتقاء سلامت جامعه، کاهش بار بیماری ها، افزایش خودمراقبتی، افزایش کیفیت زندگی، رضایتمندی مردم، خلوت شدن تخت های بیمارستانی و همچنین کاهش هزینه های نظام سلامت می شود.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و مقررات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته پرستاری اخذ شده از داخل و خارج از کشور با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مواد امتحانی آزمون کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه و ضرایب آن:

ردیف	مواد امتحانی	ضرایب
۱	پرستاری داخلی - جراحی	۳
۲	پرستاری کودکان	۲
۳	پرستاری بهداشت مادران و نوزادان	۲
۴	پرستاری بهداشت جامعه	۳
۵	پرستاری بهداشت روان	۲
۶	زبان عمومی	۲
جمع		۱۲

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدرک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

تاریخچه مختصر رشته در دنیا:

رشته پرستاری سلامت جامعه طی چهار مرحله از لحاظ تاریخی توسعه یافت. در مرحله اول مراقبت از منزل (homecare stage) (قبل از اواسط قرن ۱۸) تاکید بر مراقبت از بیماران فقیر در خانه هایشان با دستورات مختلف مذهبی بود. در مرحله پرستاری منطقه (district nursing stage) (اواسط قرن ۱۸) شامل مراقبت های داوطلبانه پرستاری در منزل برای افراد فقیر توسط متخصصان یا «پرستاران بهداشت» بود که بیماران را معالجه می کردند و روش زندگی سالم و سالم زیستن را به آنها آموزش می دادند. مرحله سوم پرستاری بهداشت عمومی (public health nursing care) (۱۹۷۰-۱۹۰۰) با افزایش نگرانی برای سلامت عموم مردم مشخص شد. مرحله پرستاری سلامت جامعه (community health nursing stage) (۱۹۷۰ تاکنون) شامل افزایش شناخت پرستاری سلامت جامعه به عنوان یک رشته تخصصی، با تمرکز بر جوامع و جمعیت ها است. شش تحول عمده اجتماعی شامل فناوری پیشرفته، رواج بیشتر تفکر علیتی، تغییر در آموزش، تغییر جمعیت و نقش زنان، جنبش مصرف کننده و عوامل اقتصادی مانند هزینه های مراقبت های بهداشتی، دسترسی، بودجه محدود برای سلامت عمومی و افزایش رقابت بین ارائه دهندگان خدمات سلامتی توسعه پرستاری سلامت جامعه را شکل داده است (Warner ۲۰۱۳). همگام با توسعه دانش و تکنولوژی و نیاز به اعتلای خدمات در نظام سلامت و رفاه

اجتماعی، دوره کارشناسی ارشد رشته پرستاری سلامت جامعه در بیشتر دانشگاه های معتبر دنیا نظیر UCSF ، John Hopkins و Ottawa دایر گردید.

تاریخچه مختصر رشته در ایران:

در ایران، در شهریور ماه ۱۳۵۴ مجوز تاسیس رشته بهداشت همگانی از سوی شورای گسترش آموزش عالی به مرکز پزشکی ایران صادر شد و در پی آن با حمایت وزارت علوم و آموزش عالی برنامه های آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری که به همت پیشکسوتان این رشته خانم ها شفیقه هروآبادی و دکتر سادات سید باقر مداح با همکاری انجمن پرستاری ایران تهیه و تدوین شده بود به مراکز آموزش عالی پرستاری دانشگاه ملی وقت (علوم پزشکی شهید بهشتی)، مرکز پزشکی ایران وقت (دانشگاه علوم پزشکی ایران)، انستیتو عالی پرستاری فیروزگر و انستیتو روانپزشکی ایران اعطا شد. کارشناسی ارشد رشته پرستاری برای اولین بار در سال ۱۳۵۵ تحت عنوان کارشناسی ارشد پرستاری بهداشت همگانی در کشور راه اندازی شد. سپس طی مصوبه شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی به صورت یکی از گرایش های رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری با عنوان پرستاری بهداشت جامعه در دو برنامه تحت عناوین آموزش پرستاری و مدیریت خدمات پرستاری مطرح گردید. به طوری که در مصوبات سال ۱۳۶۵ و ۱۳۷۴ نیز همچنان به صورت یک گرایش در دو برنامه پیشگفت مطرح بود. با پیروزی انقلاب اسلامی به تدریج گروه پرستاری دانشگاه تربیت مدرس، مدارس عالی پرستاری و دانشکده های پرستاری از سال ۱۳۶۱ موفق به اخذ مجوز و پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری گردیدند. سال ۱۳۹۱ در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ بعنوان یک رشته مطرح و تحت عنوان کارشناسی ارشد رشته پرستاری سلامت جامعه توسط شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تصویب شد و از سال ۱۳۹۲ پذیرش دانشجویان رشته صورت گرفته است.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

از سال ۱۳۶۹ این دانشکده مبادرت به پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پرستاری با گرایش های داخلی -جراحی، کودکان، روانپرستاری و بهداشت جامعه نموده و تا کنون ۲۸ دوره دانشجو در این رشته پذیرفته شده اند. از سال ۱۳۸۷ بر اساس مجوزهای صادره از وزارت بهداشت رشته کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه تأسیس شده است. در مجموع، این دانشکده از مهر ۱۳۹۳ در چهار رشته پرستاری داخلی - جراحی، پرستاری کودکان، پرستاری سلامت جامعه و آموزش مامایی به تربیت دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد مشغول می باشد.

جایگاه یا جایگاه های شغلی دانش آموختگان:

دانش آموختگان این رشته می توانند در جایگاه های زیر انجام وظیفه نمایند:

- ۱) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۲) دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و موسسات آموزشی
- ۳) مراکز/پایگاه های جامع سلامت
- ۴) مراکز مراقبت در منزل
- ۵) مراکز ارائه دهنده مراقبت تسکینی مبتنی بر جامعه
- ۶) مراکز پیشگیری از بیماری های رفتاری
- ۷) مراکز بهداشتی در زندان ها و کانون های اصلاح و تربیت
- ۸) مراکز بهداشت کار در صنایع
- ۹) مراکز بازپروری و ترک اعتیاد
- ۱۰) مراکز تحقیقات، پژوهشکده ها، شرکت های دانش بنیان و مراکز رشد
- ۱۱) مراکز سالمندی، سرای سالمندان
- ۱۲) بیمارستان ها در سیستم پزشک خانواده و نظام ارجاع
- ۱۳) مراکز توانبخشی، نگهداری افراد کم توان ذهنی
- ۱۴) مدارس
- ۱۵) عرصه هایی که دچار سوانح و بلایا شده اند
- ۱۶) کلیه سازمان ها و ارگان های نیازمند به خدمات روان پرستاری سلامت جامعه

فلسفه (ارزش ها و باورها):

در تدوین این برنامه، بر ارزش های زیر تأکید شده است:

- انسان به عنوان جانشین خدا بر روی زمین و دارای کرامت، قداست، حرمت و منزلت والایی بوده و سلامت از حقوق اساسی او است.
- انسان سالم محور توسعه پایدار است.
- سلامت محوری و توجه به سطوح پیشگیری اولویت اول در تدوین این برنامه است.
- رعایت عدالت اجتماعی (برابری در بهره مندی از خدمات سلامت) در ارائه مراقبت های بهداشتی به انسان ضروری است.
- مشارکت در تصمیم گیری های مربوط به سلامت از حقوق اصلی فرد، گروه، خانواده و جامعه است.
- رعایت اخلاق حرفه ای محور ارائه خدمات پرستاری سلامت جامعه است.
- جامعه محور بودن اصالت این برنامه است.

دورنما (چشم انداز و آینده شغلی)

در ۱۰ سال آینده، این دوره در کشور، از لحاظ استانداردهای آموزشی، تولیدات پژوهشی و ارائه خدمات پرستاری سلامت جامعه به مردم، در منطقه در ردیف کشورهای مطرح خواهد بود. انتظار می رود در دهه های آینده دانش آموختگان این رشته با توجه به تولیدات آموزشی، پژوهشی و ارائه خدمات پرستاری سلامت محور به آحاد جامعه در چهار بخش: (۱) مراقبت های بالینی در خارج از بیمارستان، (۲) مراقبت های پیشگیری، (۳) حمایت از رفتارهای سالم و (۴) حمایت از رفاه مددجویان؛ در کشورهای منطقه مطرح باشند.

رسالت (ماموریت):

رسالت اصلی رشته پرستاری سلامت جامعه ارائه خدمات سلامت در سطح جامعه؛ در جایی که مردم کار و زندگی می کنند، است. این امر با تربیت پرستاران آگاه و متخصص، کارآمد، متعهد، مسئولیت پذیر و پاسخگو میسر خواهد شد. دانش آموختگان پرستاری سلامت جامعه، علم پرستاری را با سایر علوم مربوط به سلامت تلفیق کرده و زمینه حفظ و ارتقاء سلامت آحاد جامعه را فراهم می آورند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره قادر خواهند بود:

- خدمات پرستاری موردنیاز را به افراد، خانواده و جامعه ارائه نمایند.
- با تفکر انتقادی و به کارگیری روش های خلاق در امر تصمیم گیری برای حل مسائل بهداشتی جامعه مشارکت نمایند.
- جهت ارائه خدمات بهداشتی موردنیاز جامعه در شرایط گوناگون با سایر گروه های نظام سلامت عامل سازنده داشته باشند.
- از فناوری ها و دانش روز مبتنی بر شواهد در جهت ارتقاء کیفیت مراقبت های بهداشتی، با در نظر گرفتن امکانات و منابع موجود کشور استفاده بهینه نمایند.

نقش های دانش آموختگان در جامعه

پرستاران سلامت جامعه حامیان سلامت آحاد جامعه هستند و یکی از نقش های مهم آنان عمل به عنوان یک عامل تغییر در راستای ارتقای رفتارهای بهداشتی و سلامتی می باشد.
دانش آموختگان این رشته در نقش های زیر در جامعه انجام وظیفه خواهند کرد:

- پیشگیری

- مراقبتی
- آموزشی
- پژوهشی
- مشاوره ای
- حمایتی
- مدیریتی
- مولد(کارآفرین)

وظایف حرفه ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

در نقش پیشگیری

- مشارکت در ایمن سازی جامعه در قالب برنامه های معاونت بهداشتی
- مشارکت در طرح های غربالگری در نظام سلامت نظیر: طرح های غربالگری سرطان ها، بیماری های واگیر و غیرواگیر، بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای
- مشارکت در برنامه های پیشگیرانه نظام سلامت (برنامه های ارتقای سلامت افراد، خانواده ها و جامعه)
- بیماریابی در قالب برنامه های نظام سلامت و ارائه گزارش به مسئولین
- همکاری در بررسی و تحلیل وضعیت و تشخیص مشکلات سلامت در سطح جامعه

در نقش مراقبتی

- ارائه خدمات پرستاری به گروه های هدف دارای اولویت نظیر زنان، سالمندان، کودکان و نوجوانان، افراد ناتوان، کارگران و غیره
- ارائه مراقبت های پرستاری در مراکز بهداشتی در برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع
- پیگیری وضعیت سلامت مددجو و خانواده در منزل با انجام بازدید و ارائه مراقبت های خاص پرستاری و آموزش های ضروری در منزل و ارجاع در صورت لزوم
- ارائه مراقبت های فوری پرستاری به آسیب دیدگان در صحنه هایی که دچار سوانح و بلایا شده اند.
- جلب مشارکت مددجو و خانواده در کلیه تصمیم گیری های مرتبط با سلامت جامعه
- مشارکت و همکاری با سایر اعضای گروه سلامت در ارائه خدمات سلامتی
- مشارکت با نهادهای اجتماعی جهت ارائه خدمات به گروه های محروم و فاقد دسترسی به خدمات سلامتی
- کمک به پزشک خانواده برای ارائه خدمات پرستاری در جامعه تحت پوشش

در نقش آموزشی

- توانمندسازی فرد، خانواده و جامعه در ارتباط با سلامت
- آموزش فرد، خانواده و جامعه در سطوح پیشگیری براساس نیازها
- به کارگیری دانش، روش ها و فناوری های نوین در ارائه خدمات آموزشی
- مشارکت و همکاری در آموزش دانشجویان دوره های کارشناسی و کارکنان نظام سلامت در عرصه های ارائه خدمات سلامت
- مشارکت در تدوین دستورالعمل های آموزشی در برنامه های حاکمیت بالینی

در نقش مشاوره ای

- همکاری در ارجاع فرد و خانواده در نظام سلامت
- تحلیل، شناسایی مشکلات پرستاری در جامعه و ارائه راهکارهای اصلاحی به مسئولین مربوطه

در نقش مدیریتی

- مشارکت در سیاستگذاری های پرستاری در جامعه
- همکاری در برنامه ریزی و اجرای برنامه های تأمین سلامت در جامعه، با تأکید بر خدمات پرستاری برنامه ها
- همکاری در مدیریت بحران های اجتماعی در زمینه پرستار

در نقش پژوهشی

- همکاری و مشارکت در انجام و توسعه پژوهش های سلامت محور و مبتنی بر جمعیت در نظام سلامت (System Health research) در رشته پرستاری جامعه
- پیشنهاد و اجرای طرح های بنیادی و کاربردی
- انجام پژوهش و ارائه مقاله در کنگره های ملی و بین المللی در راستای پرستاری سلامت جامعه
- انتشار، انتقال دانش و به کارگیری نتایج تحقیقات در جهت توسعه و ارتقای سطح کیفیت خدمات بهداشتی – درمانی، توانبخشی و مراقبت های پرستاری در جامعه

توانمندی و مهارت های اصلی مورد انتظار (Expected Competencies)

الف- توانمندیهای عمومی مورد انتظار (General Competencies)

- مهارتهای ارتباطی (فردی و گروهی)
- انجام مصاحبه
- نقد، سیاستها، پروژه ها، برنامه ها و فرآیندها
- آموزش به فرد و خانواده
- پژوهش و نگارش مقالات علمی
- مهارت های حل مسئله
- مهارت های مدیریت (مهارت های فنی، ادراکی، انسانی، سیاستی، شبکه سازی و ارتباطی)
- وظایف مدیریتی (برنامه ریزی، سازماندهی، اداره و کنترل پایش، بکارگیری تکنیک ها، تصمیم گیری، ارزشیابی، هماهنگی و بازنگری)
- ارزیابی خطرات سلامت جامعه (Environmental visit)
- ارزیابی سلامت عمومی در جامعه
- Home visit -
- School visit -
- پایش رشد و نمو کودکان
- ارزیابی توانمندی های سالمندان
- کنترل عفونت در بخش های بیمارستانی و مراکز بهداشتی درمانی و عرصه های پرستاری
- مهارت ایمن سازی
- توانایی تریاژ بیماران
- ارجاع به منابع جامعه و پیگیری
- تهیه گزارش
- خودارتنقایی مادام العمر

ب- مهارتهای عملی مورد انتظار (Expected procedural skills)

- ضروری است که دانش آموختگان این دوره، به کلیه مهارتهای عملی (Procedural skills) دوره کارشناسی با تأکید بر مهارت های زیر مسلط باشند.
- مهارتهای Basic life support بر روی مولاژ انجام واکسیناسیون
انجام تست مانتو (PPD)

تهیه محلول مایع درمانی (ORT)
مدیریت حمل فرد مصدوم یا آسیب دیده در بحران
استفاده از گلوکومتر
استفاده از کواگولومتر
خونگیری از پاشنه پای نوزادان
کار با اتوکالو، کمی کالو و فور در بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی
نمونه برداری از تجهیزات و محیط برای کنترل عفونت در مراکز بهداشتی و درمانی و سایر محیط ها
پایش استریلیزاسیون در CSR
معاینه پستان (Breast examination) (برای پرستاران خانم)
مراقبت از تراکئوستومی

راهبردهای آموزشی Educational Strategies :

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:
یادگیری مبتنی بر وظایف (Task based)
یادگیری تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
یادگیری مبتنی بر مشکل (Problem based)
یادگیری جامعه نگر (Community based)
یادگیری مبتنی بر موضوع (Subject directed)
یادگیری مبتنی بر شواهد (Evidence based)
یادگیری جامع نگر (Holistic Learning)
یادگیری سیستماتیک
آموزش مبتنی بر صلاحیت های تخصصی حرفه ای
یادگیری دیسیپلینری همراه با ادغام موضوعی در صورت نیاز

روش ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:
- انواع کنفرانس های داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته ای و بین دانشگاهی و سمینار
 - بحث در گروه های کوچک - کارگاه های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - Case presentation

- آموزش حضوری در مراکز/پایگاه های خدمات جامع سلامت و سایر عرصه های ارائه خدمات سلامت در سطح جامعه (مدارس، مهدکودک ها، کارخانه ها، منازل و ...)
- آموزش های مجازی با استفاده از فیلم های آموزشی، سناریو و نمایش
- استفاده از تکنیک های آموزش از راه دور برحسب امکانات و شبیه سازی
- مشارکت در آموزش رده های پائین تر
- Self-education, self-study
- روش و فنون آموزشی دیگر برحسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می رود که فراگیران:

- منشور حقوق بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. لازم است این مقررات توسط گروه یا بخش مربوطه تدوین و در اختیار دانشجویان قرار داده شود. (گروه آموزشی موظف است که مقررات ایمنی بیمارانی که در منزل مراقبت می شوند را تدوین و در اختیار فراگیران قرار دهند.
- مقررات مرتبط با (Dress Code) را رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم دوره ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش های مربوط به رشته، نکات اخلاقی پژوهش را رعایت نمایند.
- در ویزیت از منازل آداب اسلامی و حقوقی را رعایت نمایند.

ارزیابی فراگیر Student Assessment :

الف - روش ارزیابی:

دانشجویان با روش های زیر ارزیابی خواهند شد.

- کتبی
- شفاهی

- آزمون تعاملی رایانه ای OSCE
- آزمون ۳۶۰ درجه
- OSLE
- OSFE
- DOPS
- ارزیابی کارپوشه (Port folio) شامل: ارزیابی کارنما (log book)، نتایج آزمون های انجام شده، مقالات، تشویق ها و تذکرات، گواهی های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

- مستمر
- دوره ای
- نهایی